

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

NODOKĻU PĀRSKATI PAR VALDES LOCEKĻU IENĀKUMIEM

2023.gads

PĀRSKATU IESNIEGŠANA PAR VALDES LOCEKĻIEM

Lietotie saīsinājumi

VID	Valsts ieņēmumu dienests
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
URVN	uzņēmējdarbības riska valsts nodeva
EDS	Elektroniskās deklarēšanās sistēma
Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām	Paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām norādāmo informāciju nosaka Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumi Nr. 610 " Noteikumi par paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju ".
Ziņas par darba ņēmējiem	Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1. pielikums .
DDZ	Darba devēja ziņojums; Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" 3. pielikums .

Vispārīga informācija

Materiāls sniedz informāciju par IIN, VSAOI, URVN pārskatu aizpildīšanu un iesniegšanu, ja ar **kapitālsabiedrības** valdes locekli ir:

- darba tiesiskās attiecības,
- valdes loceklim ir noteikta atlīdzība ar citu civiltiesisku līgumu,
- jāmaksā nodokļi no valdes locekļa domājamā ienākuma.

Nodokļu normatīvie akti nenosaka, kādas civiltiesiskās attiecības kapitālsabiedrībai jādibina ar savu izpildinstitūciju – valdes locekli, kā arī nereglementē privātpersonu civiltiesisko attiecību juridisko formu.

Pilnvarojuma/vadības līgums ir viens no biežāk izmantotajiem līgumu veidiem tiesiskajās attiecībās ar valdes locekļiem. Pilnvarojuma līgums var būt ar atlīdzību vai bez atlīdzības.

Ar valdes locekli var būt noslēgts darba līgums.

Valdes loceklis ar atlīdzību

Darba līgums vai pilnvarojuma līgums ar atlīdzību

Par darba ņēmēju un sociāli apdrošināmo personu ir uzskatāma persona:

- kas **uz darba līguma** pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā¹;
- kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, ja atlīdzība **ir faktiski noteikta**.²

Valdes locekļa atlīdzība neatkarīgi no līguma, kurā tā paredzēta, ir ar algas nodokli apliekams ienākums un no tās veicamas VSAOI.

Nodokļu pārskati

Par valdes locekli, ar kuru ir nodibinātas darba tiesiskās attiecības vai kuram faktiski ir noteikta atlīdzība, **VID iesniedz**:

➤ **ziņas par darba ņēmējiem:**

- ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas elektroniski EDS.

Ziņās norāda **ziņu kodu 11 un amata "Valdes loceklis" kodu 1120 14 atbilstoši Profesiju klasifikatoram**³;

- ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc statusa maiņas vai zaudēšanas, izbeidzot tiesiskās attiecības vai mainoties darba ņēmēja statusam, norādot atbilstošo ziņu kodu;

¹ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1. panta 2. punkta "a" apakšpunkts.

² Turpat, 1. panta 2. punkta "c" apakšpunkts.

³ Profesiju klasifikatora lietošanas metodiskie norādījumi ir publicēti Labklājības ministrijas tīmekļvietnē (<http://www.lm.gov.lv/text/80>).

PĀRSKATU IESNIEGŠANA PAR VALDES LOCEKĻIEM

- pārskata mēneša **DDZ** līdz nākamā mēneša 17. datumam;
- **paziņojumu** par fiziskajai personai izmaksātajām summām līdz:
 - nākamā mēneša 15. datumam – pēc tiesisko attiecību pārtraukšanas ar valdes locekli;
 - 1. februārim – ja tiesiskās attiecības ar valdes locekli pastāvējušas līdz gada beigām.

Paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām norāda ienākumu veida kodu **1001** "Darba alga" (ja ir darba tiesiskās attiecības ar valdes locekli) vai **1018** "Ienākumi no pienākumu pildīšanas padomē vai valdē".

!!! Par valdes locekļa – nerezidenta ienākumu un no tā ieturēto IIN iesniedz "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli" (4. pielikumu)⁴ līdz nākamā mēneša 15. datumam⁵.

Darba devēja ziņojuma aizpildīšana

Ja valdes loceklis ir apdrošināts **visiem** sociālās apdrošināšanas veidiem (vispārējā gadījumā), to norāda DDZ sadaļā "Apdrošināmi visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem".

Ja valdes loceklis ir **pensijas vecumā** vai tam ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), to norāda DDZ sadaļā "Valsts vecuma pensija, piešķirta vecuma pensija ar atvieglotiem noteikumiem".

Ja valdes loceklis ir ārvalstnieks, kam ir citas valsts kompetentās iestādes izsniegts **A1 sertifikāts**, kas apliecina, ka valdes loceklis obligātajai sociālajai apdrošināšanai pakļauts citā Eiropas Savienības valstī, kas izsniegusi A1 sertifikātu, šādu valdes locekli uzrāda DDZ sadaļā "Personas, kuras nav obligāti sociāli apdrošināamas".

Pārskata mēneša DDZ:

- **4. ailē** norāda valdes locekļa pārskata mēneša ienākumu (algu/noteikto atlīdzību);
- **5. ailē** – no 4. ailē deklarētā ienākuma aprēķinātās kopējās VSAOI, summējot darba ņēmēja VSAOI daļu un darba devēja VSAOI daļu;
- **8. ailē** – IIN, kas no valdes locekļa ienākuma jāiemaksā vienotajā nodokļu kontā DDZ **iesniegšanas** mēnesī (8. ailei var nebūt aritmētiska sakarība ar 4. un 5. aili).

!!! No valdes locekļa – nerezidenta ienākuma ieturēto IIN 8. ailē neuzrāda, bet uzrāda 4. pielikumā "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli" par mēnesī, kurā veikta valdes locekļa algas/noteiktās atlīdzības izmaksa.

- **9. ailē** – izdara atzīmi rindās, kur norādīti valdes locekļi, par kuriem darba devējs maksā URVN.

!!! Par valdes locekli, ar kuru nav nodibinātas darba tiesiskās attiecības, nav jāmaksā URVN.

⁴ Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 4. pielikums.

⁵ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 29. panta pirmās daļas 5. punkts.

- **11. ailē** – norāda nostrādāto stundu skaitu mēnesī, ja ar valdes locekli ir nodibinātas **darba** tiesiskās **attiecības**.

!!! Par valdes locekli, ar kuru ir citas civiltiesiskās attiecības, nostrādātās **stundas nav jānorāda**.

Ja valdes locekļa atlīdzība ir mazāka par minimālo mēneša darba algu, papildus vērtē, vai nerodas pienākums maksāt nodokļus no starpības līdz domājamam ienākumam (skatīt sadaļu "Valdes locekļu domājamais ienākums").

Valdes loceklis bez atlīdzības

Pilnvarojuma/vadības līgums bez atlīdzības

Ja valdes loceklim **nav** noteikta **atlīdzība**, tad valdes loceklis **nav** darba ņēmējs, par valdes locekli nav jāsniedz ziņas par darba ņēmējiem un DDZ šo valdes locekli nenorāda, izņemot, ja izpildās kritēriji, kad jāmaksā IIN un VSAOI no valdes locekļa domājamā ienākuma minimālās algas apmērā (skatīt sadaļu "Valdes locekļu domājamais ienākums").

Valdes locekļa domājamais ienākums

Kapitālsabiedrības katrs valdes loceklis attiecīgajā gada mēnesī, kad:

- kapitālsabiedrībā nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību vismaz minimālās mēneša darba algas apmērā un
- kapitālsabiedrības attiecīgā mēneša apgrozījums ir bijis lielāks par piecu minimālo mēneša darba algu apmēru⁶,

ir uzskatāms **par darba ņēmēju**⁷, un **no** katra valdes locekļa **domājamā ienākuma**, kas nav mazāks par minimālo mēneša darba algu, **jāveic VSAOI**⁸ un jāmaksā **IIN**.

IIN un VSAOI no valdes locekļa domājamā ienākuma minimālās mēnešalgas apmērā **nav** jāmaksā:

- tajā gadā, kad kapitālsabiedrība reģistrēta Uzņēmumu reģistrā;
- ja kāds valdes loceklis kārtējā mēnesī, kad izpildās abi kritēriji, kā valdes loceklis citā vienas uzņēmumu grupas kapitālsabiedrībā gūst atlīdzību, kas nav mazāka par piecām minimālajām mēnešalgām.⁹

⁶ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta 2.⁹daļa, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 18.⁷punkts.

⁷ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1. panta 2. punkta "m" apakšpunkts.

⁸ Turpat, 14. panta 12.¹ daļa.

⁹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta 2.¹⁰ daļa.

Minimālā mēneša darba alga 2023. gadā ir **620 eiro** mēnesī¹⁰.

Iesniedzamie pārskati

Ja uzskatāms, ka kapitālsabiedrības valdes loceklis konkrētajā mēnesī ir guvis domājamo ienākumu, komercsabiedrība:

- valdes locekli reģistrē VID kā darba ņēmēju, iesniedzot līdz nākamā mēneša 17. datumam **ziņas par darba ņēmēja statusa iegūšanu** vai zaudēšanu;

!!! Ziņas par darba ņēmējiem norāda **kodu 11 un amata "Valdes loceklis" kodu** atbilstoši Profesiju klasifikatoram.

- iesniedz pārskata mēneša **DDZ** līdz nākamā mēneša 17. datumam;
- **paziņojumu** par fiziskajai personai izmaksātajām summām ar kodu **1018** "Ienākumi no pienākumu pildīšanas padomē vai valdē":
 - līdz nākamā mēneša 15. datumam;
 - līdz nākamā gada 1. februārim, ja darba attiecības pastāvējušas (domājamais ienākums gūts) līdz gada beigām.

!!! **Paziņojumā** par fiziskajai personai izmaksātajām summām **neuzrāda VSAOI**, kas aprēķinātas, piemērojot domājamam ienākumam VSAOI kopējo likmi¹¹, un samaksātas no darba devēja līdzekļiem.

Darba devēja ziņojuma aizpildīšana

Valdes locekli, par kuru jāveic nodokļu maksājumi no domājamā ienākuma, norāda DDZ sadaļā "*Darba ņēmēji – kapitālsabiedrības valdes locekļi*".

Ja valdes loceklis, par kuru jāveic nodokļu maksājumi no domājamā ienākuma, ir **pensijas** vecumā vai tam ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), to norāda DDZ sadaļā "*Darba ņēmēji pensionāri – kapitālsabiedrības valdes locekļi*".

Pārskata mēneša DDZ:

- **4. ailē** norāda valdes locekļa domājamo ienākumu. Domājamais ienākums nav mazāks par minimālo mēneša darba algu;
- **5. ailē** – no domājamā ienākuma aprēķinātās VSAOI. (VSAOI no domājamā ienākuma nav likmes sadalījuma starp darba ņēmēju un darba devēju – kapitālsabiedrība veic VSAOI pēc kopējas likmes);
- **8. ailē** – IIN no domājamā ienākuma, kas jāiemaksā vienotajā nodokļu kontā DDZ **iesniegšanas** mēnesī (8. ailei nav aritmētiskas sakarības ar 4. un 5. aili). IIN iemaksā līdz tā mēneša 23. datumam, kas seko mēnesim, par kuru valdes locekļa domājamais ienākums aprēķināts;
- **9. ailē** – atzīmi pie URVN neveic.

!!! Par valdes locekli, ar kuru **nav** nodibinātas **darba** tiesiskās **attiecības**, bet par kuru veic VSAOI un IIN no domājamā ienākuma, URVN **nav jāmaksā**.

- **11. ailē** nostrādāto stundu skaitu mēnesī, ja ar valdes locekli nav darba attiecības, **nenorāda**.

¹⁰ Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punkts.

¹¹ Likmi nosaka Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumu Nr. 786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem" 7. un 8. punkts.

Ja valdes loceklis kādā mēnesī atbilst darba ņēmēja statusam kā persona, ar kuru nodibinātas darba tiesiskās attiecības, vai kā persona, kam atlīdzība ir faktiski noteikta, un **atlīdzība** (alga) **ir mazāka** par minimālo mēneša algu, **un konkrētajā mēnesī** izpildās arī kritērijs par apgrozījumu un nav neviena darba ņēmēja, par kuru veiktas VSAOI no objekta vismaz minimālās algas apmērā, tad VSAOI par valdes locekli šajā mēnesī jāveic no objekta, kas nav mazāks par minimālo algu, **visam objektam** (gan valdes loceklim noteiktajai atlīdzībai, gan domājamā ienākuma daļai) **piemērojot VSAOI likmi 27,20 %¹²**. Valdes locekli norāda darba devēja ziņojuma sadaļā "*Darba ņēmēji – kapitālsabiedrības valdes locekļi*"¹³ (nedalot atlīdzību un domājamo ienākumu pa dažādām darba devēja ziņojuma sadaļām). IIN aprēķinot, VSAOI neatskaita, un visam valdes locekļa ienākumam (objektam) piemēro IIN 23% likmi (ja algas nodokļa grāmatiņā kapitālsabiedrība nav norādīta kā galvenā valdes locekļa ienākumu gūšanas vieta).

Regulējums par valdes locekļa domājamo ienākumu attiecas arī uz kapitālsabiedrības valdes locekli- **nerezidentu**.

IIN no kapitālsabiedrības valdes locekļa – nerezidenta domājamā ienākuma norāda **4. pielikumā** "*Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli*" ar 16.ienākuma veida kodu (direktoru alga, ienākums no pienākumu pildīšanas komercsabiedrības padomē vai valdē) un kā izmaksas datumu norāda kalendāra mēneša pēdējo dienu.

Paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām par nerezidentu nesniedz.

Ja valdes loceklim- nerezidentam **ir** citas valsts kompetentās iestādes izsniegts sertifikāts **A1**, kas apliecina, ka VSAOI par to veicamas attiecīgajā valstī, tad par šo valdes locekli **VSAOI** no domājamā ienākuma **Latvijā nav jāveic** un to nenorāda DDZ.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 01.09.2022.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 11.10.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"

¹² Ja valdes loceklis ir sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai tam ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), piemēro likmi 24,91 % (Ministru kabineta 2020.gada 17.decembra noteikumu Nr. [786](#) 7.un 8.punkts).

¹³ Valdes locekli, kas sasniedzis pensijas vecumu vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (arī priekšlaicīgi), DDZ sarakstā "Darba ņēmēji pensionāri – kapitālsabiedrības valdes locekļi".